

**«ЕСКЕРТКІШТАНУ ЖӘНЕ МУЗЕЙТАНУДАҒЫ АҚПАРАТТЫҚ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР» ПӘНІНЕН
СЕМИНАР ТАПСЫРМАЛАРЫ**

Семинар-1. Цифрлық технологияларды дамытудың перспективалары мен проблемалары

Мақсаты: музей саласында цифрлық технологиялардың даму бағыттарын, олардың мүмкіндіктері мен негізгі проблемаларын талдау.

Өткізу түрі: презентация, талдамалық баяндама.

Әдістемелік нұсқау: тапсырма дәріс материалдарына, қосымша әдебиеттерге және интернет дереккөздеріне сүйеніп орындалады. Студент әртүрлі елдер музейлерінің тәжірибелерін салыстыра отырып, Қазақстан жағдайына бейімдеп талдау жасайды.

Қосымша сұрақтар:

Цифрлық технологиялардың музей тәжірибесін жетілдірудегі орны.

Қазіргі музейлердегі ақпараттық жүйелердің негізгі проблемалары.

Цифрлық технологияларды енгізудегі халықаралық тәжірибеден мысалдар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Музей будущего: Информационный менеджмент. // Сост. А.В. Лебедев. М.: Прогресс-Традиция, 2001. - 315 с.
2. Музей и новые технологии: На пути к музею XXI века. // Сост. Н.А. Никишин. М.: Прогресс-Традиция, 1999. - 121 с.
3. Ноль Л.Я. Компьютерные технологии в музее. – М.: Российский институт переподготовки работников культуры, искусства и туризма, 1999. – 114

Семинар-2. Музей затының құрамы мен сипаттау құрылымы

Мақсаты: музей затын ғылыми сипаттаудың негізгі принциптері мен ақпараттық-іздеу жүйелеріндегі құрылымын түсіндіру.

Өткізу түрі: презентация, баяндама.

Әдістемелік нұсқау: тапсырма дәріс материалдарын, музей каталогтарын және деректер базасын пайдалана отырып орындалады. Студент бір музей коллекциясынан мысал келтіріп, заттың сипаттау құрылымын кестелік үлгіде көрсетеді.

Қосымша сұрақтар:

Музейлік деректерді сипаттаудың халықаралық стандарттары (CIDOC, Spectrum).

Затты сипаттау құрылымындағы ақпараттық өрістер.

Деректерді енгізу мен сақтау жүйесіндегі қиындықтар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Ноль Л.Я. Информационная политика ЮНЕСКО // Музей будущего: информационный менеджмент. – М. 2001, Прогресс-Традиция, стр. 277-286

Ноль Л.Я., Перцев Д.Г., Шер Я.А. Компьютеризация музеев зарубежных стран (обзор). // Компьютер в музее, музей в компьютере: Труды Всесоюзного семинара по проблемам компьютеризации музеев за 1990 г. - М.: ГТГ, 1991, С. 27-42

Семинар-3. Интернет желісінің негізгі элементтері және ғаламдық іздеу жүйелері

Мақсаты: интернет желісінің негізгі қызметтік элементтерін және ғаламдық іздеу жүйелерін музей тәжірибесінде қолдану жолдарын талдау.

Өткізу түрі: презентация, талдау.

Әдістемелік нұсқау: студент интернеттегі музейлер сайттарын және виртуалды экспозицияларды талдап, іздеу жүйелері арқылы ақпарат іздеу мүмкіндіктерін салыстырады.

Қосымша сұрақтар:

Интернет желісінің негізгі элементтері мен олардың музей ісіндегі қызметі.

Ғаламдық іздеу жүйелерін (Google, Yahoo, Bing) музейлік зерттеуде қолдану.

Онлайн музейлердің артықшылықтары мен кемшіліктері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Музей будущего: Информационный менеджмент. // Сост. А.В. Лебедев. М.: Прогресс-Традиция, 2001. - 315 с.

Музей и новые технологии: На пути к музею XXI века. // Сост. Н.А. Никишин. М.: Прогресс-Традиция, 1999. - 121 с.

Ноль Л.Я. Компьютерные технологии в музее. – М.: Российский институт переподготовки работников культуры, искусства и туризма, 1999. – 114

Семинар-4. Ақпараттандыру жөніндегі халықаралық конференциялар

Мақсаты: музей саласындағы халықаралық ақпараттық жобалардың тәжірибесін, конференциялардағы басты бағыттар мен ұсыныстарды талдау.

Өткізу түрі: баяндама, талдау.

Әдістемелік нұсқау: студент ЮНЕСКО, ICOM сияқты ұйымдардың ресми сайттарынан материалдар алып, соңғы жылдары өткен конференциялардағы негізгі ұсыныстарды сипаттайды.

Қосымша сұрақтар:

Музей ісін ақпараттандырудағы халықаралық жобалардың рөлі.

ЮНЕСКО және ICOM-ның ақпараттандыру жөніндегі бастамалары.

Қазақстан музейлері үшін халықаралық тәжірибенің өзектілігі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- ICOM Proceedings (ресми сайттағы материалдар).
- Kirchhoff, T. Museums and Digital Culture. Springer, 2019.

Семинар-5. Қазақстан музейлерінің сайттарын салыстыру

Мақсаты: отандық музейлердің ресми сайттарының құрылымын, ақпараттық мазмұнын және қолданушылық ыңғайлылығын салыстыра талдау.

Өткізу түрі: презентация, кестелік салыстыру.

Әдістемелік нұсқау: студент ҚР Ұлттық музейі, Мемлекеттік Орталық музей, Ә. Қастеев атындағы өнер музейі сияқты ірі мекемелердің сайттарын зерттеп, олардың мазмұнын және ақпараттық қызметін салыстырады.

Қосымша сұрақтар:

Музей сайттарындағы ақпараттық мазмұн және мультимедиялық элементтер.

Пайдаланушыға ыңғайлылық және тілдік қолжетімділік.

Отандық музей сайттарын халықаралық тәжірибемен салыстыру.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Шлыкова О.В. Феномен мультимедиа. Технология эпохи электронной культуры. Московский государственный университет культуры и искусства. –М., 2003. –267 с.

Асеев Ю.А., Поднозова И.П., Шер Я.А. Каталогизация музейных коллекций и информатика. // Современный художественный музей. Проблемы деятельности и перспективы развития: Сб. научных трудов ГРМ. -Л.: ГРМ, 1980. -С. 16-37

– Museum Digital Strategy Reports (ресми дереккөздер).

Семинар-6. Музей экспозициясында қолданылатын мультимедиялық технологиялардың түрлері

Мақсаты: заманауи музей экспозицияларында қолданылатын мультимедиялық құралдарды анықтап, олардың экспозиция мазмұнын жеткізудегі ролін талдау.

Өткізу түрі: презентация, инфографика.

Әдістемелік нұсқау: студент мультимедиялық технологиялардың түрлерін (touch-screen, VR, AR, hologram, 3D mapping) зерттеп, нақты музей мысалдарымен көрсетеді.

Қосымша сұрақтар:

1. Мультимедиялық технологиялардың музейдегі артықшылықтары мен кемшіліктері.
2. AR/VR технологиялары арқылы көрерменмен интерактивті байланыс орнату.
3. Қазақстан музейлеріндегі мультимедиялық шешімдердің тәжірибесі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Семинар-7. Мемлекеттік Эрмитаж және Лувр сайттарының құрылымдарын салыстыру

Мақсаты: екі ірі халықаралық музейдің сайт құрылымын салыстыру арқылы ақпарат беру тәсілдері мен цифрлық стратегияларды анықтау.

Өткізу түрі: презентация, кестелік салыстыру.

Әдістемелік нұсқау: студент сайт интерфейсін, мультимедиялық элементтерін, қолданушыға ыңғайлылығын және онлайн экспозиция мүмкіндіктерін салыстырады.

Қосымша сұрақтар:

1. Эрмитаж және Лувр сайттарының ұқсастықтары мен айырмашылықтары.
2. Қай музейдің сайт құрылымы заманауи талаптарға көбірек сәйкес келеді?
3. Қазақстан музейлері үшін қандай тәжірибені қабылдау қажет?

Ұсынылатын әдебиеттер:

- Official site of Louvre Museum (www.louvre.fr).
- Official site of State Hermitage Museum (www.hermitagemuseum.org).

Семинар-8. Ақпараттандыру жөніндегі халықаралық конференциялар

Мақсаты: халықаралық деңгейде музей саласын ақпараттандыру мәселелері талқыланатын конференциялардың бағыттары мен нәтижелерін талдау.

Өткізу түрі: баяндама, талдау.

Әдістемелік нұсқау: студент ICOM, UNESCO және CIDOC өткізген соңғы конференциялар материалдарын зерттейді, олардың музей ісіне әсерін сипаттайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Соңғы жылдары өткен халықаралық конференциялардың негізгі тақырыптары.
2. Цифрлық мәдени мұраға қатысты ұсыныстар мен шешімдер.
3. Қазақстан музейлері үшін конференция материалдарының практикалық маңызы.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- ICOM Digital Strategy Reports.
- UNESCO World Report on Cultural Heritage (соңғы басылымдар).

Семинар-9. Отандық музейлердегі ақпараттық технологиялар: даму кезеңдері

Мақсаты: Қазақстан музейлерінде ақпараттық технологияларды енгізу тарихын кезеңдер бойынша талдау.

Өткізу түрі: презентация, уақыт сызығы (timeline infographic).

Әдістемелік нұсқау: студент деректерге сүйеніп, 1990 жылдардан бүгінге дейінгі кезеңдерге бөлінген инфографикалық уақыт сызығын жасайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Қазақстан музейлеріндегі ақпараттандырудың алғашқы қадамдары.
2. 2000–2010 жылдардағы даму ерекшеліктері.
3. Қазіргі цифрлық жобалардың бағыттары.
- 4.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- ҚР Ұлттық музейінің ресми сайты.
- ҚР Мемлекеттік орталық музейі (ресми деректер).

Семинар-10. Қазақстан музейлерінің сайттарын салыстыру

Мақсаты: Қазақстан музейлерінің ресми сайттарын мазмұны, құрылымы және қолжетімділігі бойынша салыстырмалы талдау жасау.

Өткізу түрі: презентация, кестелік талдау.

Әдістемелік нұсқау: студент ҚР Ұлттық музейі, Орталық мемлекеттік музей, Ә. Қастеев атындағы өнер музейі сайттарын салыстырады.

Қосымша сұрақтар:

1. Қазақстан музейлерінің сайттарындағы мультимедиялық элементтер.
2. Пайдаланушы интерфейсі мен қолжетімділік деңгейі.
3. Халықаралық тәжірибемен салыстыру.

Ұсынылатын әдебиеттер:

Пролеткин И.В., Шпак М.Е., Калинина Л.Л. Интернет и Интранет как новые средства профессиональной коммуникации между музейными специалистами. // Информация для всех: культура и технология информационного общества. Материалы Международной конференции EVA 2003 Москва, 1 – 5 декабря 2003г. М, 2003. С. 1-13-1 - 1-13-2

Знаменский А.В., Черкалин С.Д.. Компьютер в экспозиции. Взгляд из провинции. // Музеи и информационное пространство: проблема информатизации и культурное наследие. Тезисы докладов. Пятая ежегодная конференция АДТИТ-2001. – Тула, 2001 С. 15-16

- ҚР Ұлттық музейі (www.nationalmuseum.kz).
- Қастеев атындағы өнер музейі (www.gmirk.kz).

Семинар-11. Еуропа музейлерінің сайттарын салыстыру

Мақсаты: Еуропаның жетекші музейлерінің сайт құрылымдарын салыстырып, олардың ақпараттық стратегияларын талдау.

Өткізу түрі: презентация, онлайн карта.

Әдістемелік нұсқау: студент бірнеше еуропалық музейдің сайттарын зерттеп, олардың интерфейсін онлайн карта арқылы визуализациялайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Еуропа музейлеріндегі ақпараттық қолжетімділіктің деңгейі.
2. Виртуалды экспозициялардағы мультимедиялық шешімдер.
3. Қазақстан музейлері үшін үйренуге болатын тәжірибелер.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- British Museum (www.britishmuseum.org).
- Musée d'Orsay (www.musee-orsay.fr).

Семинар-12. Орталық Азия музейлерінің сайттарын салыстыру

Мақсаты: Орталық Азиядағы музейлердің сайттарын салыстыра отырып, ақпараттық қолжетімділік пен цифрлық тәжірибені анықтау.

Өткізу түрі: презентация, постер.

Әдістемелік нұсқау: студент Қырғызстан, Өзбекстан, Қазақстан музейлерінің сайттарын салыстырып, постер түрінде қорытынды жасайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Орталық Азия музейлеріндегі ақпараттық жүйелердің ерекшеліктері.
2. Аймақтық ерекшелікке байланысты мәселелер.
3. Халықаралық стандарттарға сәйкестігі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- Орталық Азия музейлерінің ресми сайттары.
- Regional ICOM reports.

Семинар-13. Америка музейлерінің ақпараттандырылуының тарихы

Мақсаты: Америкадағы музейлердің цифрлық даму тәжірибесін талдау, олардың инновациялық технологияларын көрсету.

Өткізу түрі: презентация, бейнеролик.

Әдістемелік нұсқау: студент Америка музейлерінің сайттарын зерттеп, олардың әлеуметтік медиадағы белсенділігі мен цифрлық жобаларын бейнеролик арқылы көрсетеді.

Қосымша сұрақтар:

1. Америка музейлеріндегі ақпараттық технологиялардың даму кезеңдері.
2. Smithsonian Institution тәжірибесі.
3. Әлеуметтік медианы пайдаланудағы ерекшеліктер.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- Smithsonian Institution (www.si.edu).
- Metropolitan Museum of Art (www.metmuseum.org).

Семинар-14. Шығыс Азия музейлерінің ақпараттандырылуының тарихы

Мақсаты: Қытай, Жапония, Корея музейлерінің ақпараттық жүйелерін зерттеу және олардың ерекшеліктерін анықтау.

Өткізу түрі: презентация, инфографика.

Әдістемелік нұсқау: студент Шығыс Азия музейлерінің сайттарын талдап, инфографика түрінде салыстырмалы талдау жасайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Шығыс Азиядағы цифрлық музей жобалары.
2. Жапониядағы технологиялық инновациялар.
3. Аймақтық дәстүрлер мен заманауи IT шешімдердің үйлесімі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- Tokyo National Museum (www.tnm.jp).
- National Palace Museum, Taipei (www.npm.gov.tw).

Семинар-15. Австралия музейлерінің ақпараттандырылуының тарихы

Мақсаты: Австралия музейлеріндегі ақпараттық технологиялардың дамуын және олардың қазіргі тәжірибесін талдау.

Өткізу түрі: презентация, подкаст.

Әдістемелік нұсқау: студент Австралия музейлерінің цифрлық платформаларын зерттеп, шағын подкаст дайындайды.

Қосымша сұрақтар:

1. Австралия музейлеріндегі цифрлық экспозиция тәжірибесі.
2. Онлайн музейлер мен виртуалды турлар.
3. Отандық музейлер үшін үйренуге болатын тәжірибелер.

Ұсынылатын әдебиеттер:

- Australian Museum (australian.museum).
- National Museum of Australia (www.nma.gov.au).